Практични приручник за примену закона, тарифе и правилника о судским таксама у поступку код шериатских судова, 1931.

Садржај

Увод

I Парнични поступак

II Ванпарнични поступак

III Посебни случајеви ванпар. поступка код шер. судова

IV Опште одредбе

336.282

ПРАКТИЧНИ ПРИРУЧНИК

ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА, ТАРИФЕ И ПРАВИЛНИКА О СУДСКИМ ТАКСАМА У ПОСТУПКУ КОД ШЕРИАТСКИХ СУДОВА.

ПРИРЕДИО:
ШКАЉИЋ АБДУЛАХ
шеријатски судија у Ђаковици

ЦЕНА 15 ДИН.

1931
Штампарија, књиговезница и печаторезница „НОВИ СВЕТ“
Косовска Митровица.

...ено у нови инвентар бр. 2364
...јануара 1942 год.
Београд.
Министарство правде
Бр. 3275

ПРАКТИЧНИ ПРИРУЧНИК

ЗА

ПРИМЕНУ ЗАКОНА, ТАРИФЕ И ПРАВИЛНИКА О СУДСКИМ ТАКСАМА У ПОСТУПКУ КОД ШЕРИАТСКИХ СУДОВА.

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ПРИРЕДИО:
ШКАЉИЋ АБДУЛАХ
шеријатски судија у Ђаковици

1931
Штампарија, књиговезница и печаторезница „НОВИ СВЕТ"
Косовска Митровица.

Чит. ф.
35558

По §. 1 став (1) тач. 4) и § 47 Закона о судским таксама код Шеријатских судова и у парничном и у ванпарничном поступку примењиваће се прописи Закона о с. т. и тарифе уз исти Закон, а следствено и прописи правилника за извршење Закона о с. т. (Напомена: Параграфи и тарифни бројеви Закона о с. т. као и чланови Правилника деле се местимично на ставове означене са знаком (), а ови опет на тачке означене са знаком)).

Закон о с. т., Тарифа и Правилник у смислу § 44 став (7) и § 47 Закона о с. т. добили су обавезну снагу у погледу примене истих код Шеријатских судова на дан 1 јула 1930 године и исти се у целости имају примењивати за све поступке код Шер. судова (било парничне или ванпарничне) отпочете 1 јула 1930 године или касније. За поступке отпочете пре 1 јула 1930 г. имају се примењивати до окончања истих прописи пређашњих закона о таксама.

Према томе, а у смислу § 45 Закона о т. т. престају од 1 јула 1930 год. (наравно у погледу предмета отпочетих тога датума или касније) важити за Шеријатске судове одредбе пређашњих пристојбених зак. и зак. о таксама, које су противне одредбама Закона о с. т. А напосе укинути су даном 1 јула 1930 г. за Шеријатске судове сви тарифни бројеви и чланови пређашњих пристојбених закона и закона о таксама, наведени у ставу (2) тач. 1), 2) и 3) и ставу (3) тач. 1) и 2) § 45 Закона о судским таксама.

I ПАРНИЧНИ ПОСТУПАК.

У погледу наплате таксе треба разликовати парнице, у којима је предмет спора процењив и парнице у којима је предмет непроцењив.

У парницама где је вредност спорног предмета непроцењива, узимаће се као вредност спорног предмета за утврђење таксе 8.000 дин. по тач. 6) § 13 Закона о с. т. Овамо спадају спорови по тужбама: 1) за удовољење брачној обавези т. ј. кад муж тражи повратак жене на продужење брачног живота или кад жена тражи да јој се муж осуди, да је дужан примити ју себи, с њом лепо поступати и испуњавати јој брачне обавезе; 2) о ваљаности и постојању брака; 3) о праву узгоја детета (хидани) и т. д.

У парницама, где је вредност спорног предмета процењива, као што су парнице о деоби наслеђа, о наследном праву на оставинама, о алиментацији (нафаци), о мехру и т. д. мора увек тужитељ у тужби навести вредност тражбине како би се могла наплатити такса за тужбу. Вредност као основ за утврђивање таксе узима се она у часу предаје тужбе односно стављања захтева § 10 став (1) тач. 2) Закона о с. т. (Кад тужилац изјави да ће место ствари коју тражи примити извесну суму или тражи да му се досуди или дотична ствар или извесна сума новаца, онда се као предмет спора узима та свота (§ 10 став (1) тач. 4) Закона о с. т.). Кад спорни предмет није у новцу за одмеру таксе узима се она вредност, коју тужилац у тужби наведе као вредност спорног предмета (§ 10 став (1) тач. 5) Закона о с. т. водећи при томе рачуна о пропису § 11 Закона о с. т.

Код спорова о нафаци (алиментацији) кад се тражи за неизвесно време, узима се тростручи износ једногодишње захтеване нафаке (једногодишњег оброка) став (4) § 10 Закона о с. т. (У деобним парницама узима се вредност

оног дела, који се тражи да се одели) став (6) § 10 Закона о с. т., (а у споровима о наследном праву вредност целе оставине без одбитка дугова и терета ако је у питању цела оставина, иначе вредност односног дела спорне оставине) (став (7) § 10 Закона о с. т.).

Кад се једном тужбом утужује више захтева (н. пр. одвојено живећа жена тражи, да јој се муж осуди на плаћање нафаке и да јој њене ствари преда или жена тражи нафаку (издржавање) за себе и за децу једном тужбом) онда се вредност спора одређује према збиру свих захтева (став (1) тач. 3) § 10 Закона о с. т. (придржавајући се тачке 2) и 3 § 14 Закона о с. т.

Првобитна вредност узимаће се за одмерење таксе у целом одређеном парничном поступку ако не постоји случај из тач. 1) до 6) § 14 Закона о с. т.

Треба при одмери таксе на многим местима водити рачуна о броју табака с обзиром на прописе појединих тарифних бројева.

1 Тужба.

За тужбе се наплаћује такса по Т.Бр. 1 став (2) т. ј. за први табак дупли износ таксе предвиђене и ставу (1) ТБр. 1, а према утврђеној вредности спорног предмета. За све остале нужредне поднеске парничничних странака у току поступка наплаћује се такса из става (1) ТБр. 1 у колико ти поднесци нису ослобођени од таксе по тач. 1) до 7) напомене VIII уз ТБр. 1.

2 Записници.

Ако записник замењује тужбу т. ј. кад се тужба прима у записник (а то исто вреди и за остале поднеске), онда се за тај записник плаћа такса прописна за тужбу односно за односни поднесак у смислу става (2) ТБр. 2).

За записнике о расправама такса се на-

плаћује према времену тока расправе код суда првога степена. Код првог рочишта за цео расправни записник, без обзира на број табака, плаћа се такса по ТБр. 2 став (3) тач. 1) и то: за прво пола сата расправе такса из Т.Бр. 1 став (1), а за свако даље отпочето пола сата плаћа се дупла такса из ТБр. 1 став (1). Код другог, трећег и т. д. рочишта наплаћује се такса *и за прво* као и за свако даљње отпочето пола сата *дупла такса из ТБр. 1 став (1)* види напомену III уз ТБр. 2. Код судова виших степена за цео записник, без обзира на број табака, плаћа се двострука такса наведена у ТБр. 1 став (1) ове тарифе, ако расправа траје више од пола сата, онда за сваки даљних макар и почетих пола сата наплатиће се трострука такса из ТБр. 1 став (1) ове тарифе, без обзира на број табака. Код састављања расправних записника треба ставити час када је расправа започета и када је завршена (види напомену I уз ТБр. 2).

На записник о одгађању рочишта због изостанка једне или обеју странака или због неког другог узрока сем случаја кад је суд спречен за одржање расправе (тач. 2) напомене IX уз ТБр. 2) такође се наплаћује такса горе предвиђена за расправни записник изузев случаја из т. 3) напомене IX из ТБр. 2. Таксу за расправни записник плаћа по тач. 3) става (1) § 4 Закона о с. т. пред судом првог с т е п е н а тужилац, и то одмах по с в р ш е т к у расправе, а пред вишим судовима они, који моли или се жали. Ако обе странке моле или се жале, онда ће ову таксу обе и платити, а иста се у смислу чл. 27 став (1) Правилника лепи и ништи на крају записника. Ако тужилац па захтев Суда не положи таксу или, кад се записником одгађа рочиште, а тужилац није присутан, а да би се од истог наплатила такса, онда ће се у смислу чл. 27 став (1) Правилника поступити по § 38 Закона о с. т.

а судски поступак се даље наставља, јер неплаћање таксе не задржава ток судског поступка (види § 5 Закона о с. т.).

3 Прилози.

Прилози у парничном поступку подлежу плаћању таксе по ТБр. 3, и то различито књиге и различити предмети који нису списи, а различито списи и писмена. Такса се одмерава према вредности спорног предмета. Треба имати у виду Напомену I и III уз ТБр. 3. Прилози изложени у Напомени IV истог ТБр. не подлеже такси. Такса за прилог лепи се и ништи по чл. 7 став (1) Правилника.

4 Пресуде и друге судске одлуке.

За пресуде плаћа се такса по ставу (1) ТБр. 6 према утврђеној вредности спорног предмета: до 300.— динара вредности 10.— дин. таксе, преко 300 до 500 дин. 20.— дин. таксе ит.д. нпр. код парница у којима је вредност спора непроцењива узима се као је горе наведено по § 13 тач. 6 Зак. о с. т. вредност од 8.000— дин.ара и према томе у томе случају биће такса за пресуду 90.— динара, јер до 3.000— дин. је такса 40.— дин; а за сваку даљу хиљаду још по 10.— динара. За таксу на пресуду меродавна је вредност спорног предмета наведена у тужби или утврђена по § 10 — 14 Закона о с. т. а не вредност досуђеног предмета односно ствари.

Таксу за пресуду плаћа по § 4 став (1) тач. 6) тужилац. Такса за пресуду наплаћује се одмах чим на расправи падне пресуда, јер по шериатско-судском поступку одмах се по расправи, ако је парница сазрела за пресуду, изриче пресуда и укратко се при крају расправног записника напише и објави парничним странкама, па се тек после пише пресуда и отправци упућују странкама. И зато се мора одмах у смислу § 2 тач. 3) и § 38 став (1) Закона о с. т. при за-

кључку коначне расправе наплатити поред таксе за дотични записник и такса за пресуду, која се такса лепи и ништи при крају самог расправног записника после текста по чл. 29 став (1) Правилника. Обавав је поступак кад се изриче пресуда у присутности странке која сноси таксу. А ако се пресуда изриче у одсутности парничне странке, која има таксу за пресуду платити, онда ће Суд кад напише отправке пресуда за парничне странке (види § 2 тач. 3) Закона о с. т.) написати и једну писмену опомену у смислу чл. 10 Правилника а у вези чл. 29 став (2) Правилника, за странку која има платити таксу за пресуду и издати исту дотичној странци, а и пресуде ће одмах отправити странкама, пошто неплаћање таксе не задржава ток судског поступка (§ 5 Закона о с. т.). За поменуту опомену не плаћа се такса. После издате опомене управљаће се Суд по чл. 10 Правилника, а ослањајући се на § 38 Закона о с. т. Обако ће се наплаћивати и лепити такса за оригиналну пресуду, која остаје у Суду.

Пресуде, које се издају касније парничним странкама (као први одправци) не подлежу никаквој такси у смислу прве реченице напомене I уз ТБр. 4. Али ако странка тражи, да јој се поред једног примерка пресуде који јој се издаје као први одправак, изда још један, два или више примерака, онда ће се за те даљње примерке (дупликате, трипликате и т. д.) наплатити такса по ТБр. 4) и лепити и ништити по чл. 33 Правилника (види напомену I уз ТБр. 4). На поднесак којим тражи дупликат, плаћа се такса по ТБр. 1 став (1). На потврде о извршности првог отправка пресуде не плаћа се такса (види Напомену II уз ТБр. 4).

За пресуде, које се доносе на првом рочишту због изостанка или пропуштања или на основу одрицања или признања туженог (види

гач. 1) став (2) ТБр. 6) као и за закључке Суда којима се тужба одбија због приговора о ненадлежности Суда, због приговора да парница већ тече и т. д. (види тач. 2) став (2) ТБр. 6) плаћа се половина таксе из става (1) ТБр. 6 с тим, да та такса у случајевима под ставом (2) т. 2) и 3) ТБр. 6 не може бити већа од 400 динара (види тач. 3) става (2) ТБр. 6).

За делимичне пресуде и међупресуде као и за таксу кад се пресуда допуни накнадном одлуком истог или вишег суда или се поништи од стране вишег Суда (види Нап. III IV и V уз ТБр. 6).

На пресуде у деобним парницама плаћа се половина таксе из става (1) ТБр. 6 (види Напомену VIII уз ТБр. 6).

За све друге одлуке Суда у парничном поступку, које нису наведене у ТБр. 6 не плаћа се никаква такса (види Нап. XI уз ТБр. 6).

5. *Жалбе и одлуке Врховног Шеријатског Суда.*

Такса за жалбу наплаћује се по тачки 1) става (3) ТБр. 1 т. ј. за први табак четверострука такса из става (1) ТБр. 1. Жалбе на пресуде и одлуке по поднесцима наведеним у Нап. VIII тач. 1 ТБр. 1 ослобођени су таксе по одредби те напомене Поред таксе за жалбу, плаћа се одмах и такса за одлуку Врховног Шеријатског Суда како ће се то доље објаснити.

Овде је важно напоменути ово: по пређашњем закону о таксама, а према чл. 15 било је прописано: кад се прими жалба преко поште, а буде недовољно таксирана онда се иста по завођењу у деловодни протокол ставља у акта и сматра се као да није ни поднешена. Овај чл. 15 укинут је за Шеријатске судове §-ом 45 став (3) тач. 2) Закона о с. т. По § 5 Закона о с. т. у овом случају т. ј. кад жалба стигне преко

поште недовољно таксирана, неће се бацати у акта, него ако је у законском року поднешена, има се сматрати ваљаном, а за доплату недовољне таксе поступиће се по ставу (3) § 38 Закона о с. т.

За одлуке Врховног Шериатског Суда по жалбама плаћа се такса по тач. 1) става (5) ТБр. 6 и то иста онолика као и за одлуке Среских Шериатских Судова, с тим, да та такса у случају кад Врховни Шериатски Суд враћа предмет Среском Шериатском Суду на поновно суђење не може бити већа од 150.— Динара (ТБр. 6 ста (5) тач. 2). И ову таксу плаћа лице, које се жали ито одмах уз жалбу, а иста се лепи и ништи на самој жалби уз таксу за жалбу (чл. 31 став (1) и (5) Правилника). Ако странка при подношењу жалбе није поднела и таксу за одлуку Врховног Шериатског Суда, Суд ће поступити по чл. 10 Правилника. А ако Суд којим случајем то пропусти учинити, онда ће се такса наплатити кад се предмет врати од Врховног Шер. Суда, а Врховни Шериатски Суд је дужан упозорити враћајући предмет, да такса за одлуку његову није плаћена (види став (7) чл. 31 Правилника).

За утврђење таксе за жалбу и одлуку Врховног Шериатског Суда треба у појединим случајевима имати у виду тач. 6 § 14 Закона о с. т.

6 Преписи.

За преписе по парничним предметима, које Суд врши издаје на захтев стране било потврђене или не, плаћа се такса по вредности дотичног спорног предмета а према ТБр. 5. Такса се лепи и нишги на препису онако, како је прописано у чл. 9 Правилника. За поднесак, којим се тражи препис, плаћа се такса по ставу (1) ТБр. 1.

7 Поравнања.

За поравнања пред Судом у току парнице плаћа се такса по ТБр. 8 и то: за процењиве предмете 1% од вредности, на коју се поравнање извршило, а за непроцењиве за сваки табак 10.— Динара. Сем ове таксе плаћа се и прописна такса за записник (Нап. II уз ТБр. 8). Ако се поравнањем преноси својина непокретне ствари са једног лица на друго, као што се то може догодити код парница о наследству или деоби кад су у питању некретнине, онда се поред горњих такса има још платити и преносна такса 4% по ТБр. 12 прећашњег Закнна о таксама (Напомена I уз ТБр. 8 Закона о с. т.). Сем тога за поравнања, која се догоде код Суда, а која се по Нап. III уз ТБр. 8 сматрају исправама о правном послу, плаћа се још и такса, предвиђена за тај посао. Став (2) § 7 Закона о с. т. и чл. 4 Правилника. Поравнања, којима је закључен неки правни посао, треба достављати Пореској Управи са обавештењем о количини наплаћене таксе (види тачку 2) члан 5 Правилника).

Таксу за поравнање плаћају обе странке солидарно (види тачку 5) става (1) § 4 Закона о с. т.).

8 Дупликати.

Дупликати, трипликати и т. д. судских отправака у парничним предметима подлеже такси из Т.Бр. 4, а иста се лепи и ништи код дупликата одлука (шта је све „одлука" у смислу з. о. с. т, казано је у § 2 т. з.) на поднеску или записнику, којим се тражи дупликат (трипликат и т.д.) уз таксу за поднесак (такса је за поднесак по Т.Бр. 1 став (1) у смислу чл. 33 Правилника. За поравнање се могу издавати само преписи, не дупликати.

II ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПАК

У ванпарничном поступку, као и у парничном, треба строго водити рачуна о броју табака, јер код молби, жалби и записника са више табака плаћа се понекад друга такса за први табак, а друга за даљње табаке.

1 Молбе.

За преставке (молбе) као и остале поднеске плаћа се такса из ТБр. 17 став (1). Које су преставке ослобођене од таксе види се из напомене IV тач. 1) до 5) и Напомене V уз Т.Бр. 17.

Изузетак чине код Шериатских Судова само молбе за установљење смрти или за оглашење неког лица умрлим, за које се плаћа такса од 20 динара за први табак по Т.Бр. 27 став (4), док и у овом случају остали поднесци у току поступка подлеже такси из става (1) Т.Бр. 17 (види Нап. IV. уз Т.Бр. 27). у колико ти поднесци други нису ослобођени од таксе у смислу тач. 1 до 4 Нап. III уз Т.Бр. 27. — Изузетак не чине молбе за споразумаи развод брака, јер се за такве молбе код Шериатских судова неће плаћати такса из става (3) Т.Бр. 27, него према Т.Бр. 48 такса из Т.Бр. 17.

2 Записници.

Кад се молба даје у записник код Суда, у том случају записник замењује молбу односно поднесак и за такав записник плаћа се такса по ставу (2) Т.Бр. 18 иста дакле као и за молбу. За друге записнике и разна саслушања (која имају карактер записника) плаћа се такса по Т.Бр. 18 став (1) изузев случаја из напомене II уз Т. Бр. 18.

Изузетак чине записници, који замењују молбу о проглашењу неког лица умрлим, за које се плаћа такса из става (4) Т.Бр. 27. Изузетак не

чине записници, који замењују молбе за развод брака, јер се за такве записнике у смислу Т.Бр. 48 плаћа се такса из Т.Бр. 18 односно 17.

По пређашњем закону о таксама није била прописана такса за записнике (изузев оних који су замењивали представке), па пошто су ови прописи Закона о судским таксама новина, то на примену истих треба посветити нарочиту пажњу, те за сваку судску радњу, која има карактер записника, па макар се та радња не изводила у форми записника, него у којој другој форми (н. пр. протоколарна саслушања и друго) треба у ванпарничном поступку наплаћивати таксу по Т.Бр. 18, а у парничном по Т.Бр. 2. Од овога се не изузимају ни пупилне масе, па и код истих неће се наплаћивати папирна такса при доношењу распоредних решења по ТБр. 133 пређашњег Закона о таксама, јер је тај Т.Број укинут §-ом 45 став (3) тач. 1) Закона о с. т., него ће се примењивати прописи овог Закона о судским таксама и тарифе уз исти.

Таксу за з а п и с н и к плаћа молилац, односно лице које је изазвало судски поступак т. ј. дотични записник или у чијем се интересу радња врши. А ако је више лица, која имају платити таксу за записник (као код расправе остабина наследници), онда та лица требају таксу солидарно платити али не per capita, него мора евентуално и један сам све платити) § 4 став (1) тач. 3) и 4) и став (4) Закона о с. т.

Такса за записник лепи се и ништи по чл. 8 став (1) Правилника.

Који су записници ослобођени од таксе, види се из Нап. III тач. 1) до 7) уз ТБр. 18

Ако странка не плати таксу за записник, онда ће се радити као што је горе наведено код записника у парничном поступку.

3 Прилози.

Прилози у ванпарничном поступку подлежу

плаћању таксе из Т.Бр. 19 сем ако су ослобођени по Напомени уз Т.Бр. 19 тач. 1), 2) и 3).

Такса за прилоге лепи се и ништи по чл. 7 став (1) Правилника.

4 Решења и друге судске одлуке.

У ванпарничном поступку код Шеријатских Судова плаћа се такса само за решења и одлуке наведене у Т. Бр. 28 став (1) тач. 3), 4), 5), 6), 7) и 12) и у Т Бр. 49 тач. 2), 3) и 10). За сва друга решења и одлуке Шеријатских Судова не плаћа се никаква такса (Нап. I уз Т.Бр. 2.).

Према предњем такса за решење или одлуку о споразумном разводу брака плаћа се и код шеријатских судова, кад се решење или одлука донесе, и то по ставу (1) тач. 3) Т.Бр. 28 у вези одредбе Т.Бр. 47 и ако то није наведено у Т. Бр. 49.

За решење о проглашењу неког лица умрлим плаћа се такса по ставу (1) тач. 5) Т. Бр. 28 а ако се ради о лицима несталим у рату, онда се не плаћа никаква такса (види Напомену V уз Т. Бр. 28).

Такса за решење о издржавању (нафаци), наравно кад се нафака одређује ванпарничним путем, плаћа се по ставу (1) тач. 7) Т. Бр. 28 према вредности досуђеног издржавања (нафаке). Ако се нафака одређује на одређено време н. пр. за неколико месеци или за неколико година, онда се за вредност узима збир свих месечних односно годишњих оброка и према томе се одмерава такса по горњем тарифном броју. А ако се нафака одређује за неизвесно време, онда се вредност установљава на основу Нап. IV уз Т.Бр. 28 по ставу (4) § 10 Закона о с. т. За решења, којима се одређује месечна нафака до 150 динара не плаћа се никаква такса (види Напомену IV Т. Бр. 28). Тако исто не плаћа се такса за решење, којим се одређује нафака малодобнику или иначе лицу под старатељством из иметка дотичног лица, коме се нафака одређује (види Нап. уз Т.Бр. 47).

Таксу за решење из Т.Бр. 28 плаћа лице, које је одлуку изазвало, *а противник само онда ако му је одлуком наметнута каква дужност* (као што је случај, кад се нафака одређује (види § 25 Закона о с. т.).

Такса за горе наведена решења (сем за решења по тач. 7) става (1) Т.Бр. 28 т. ј. кад се нафака одређује) плаћа се одмах чим се молба поднесе и лепи се и ништи одмах на самој молби уз таксу за молбу став (1) чл. 43 Правилника па макар се молиоц са решењем и одбио од траженог и макар решење било поништено или преиначено одлуком Врховног Шеријатског Суда. Ако се по истој ствари донесе ново решење, наплаћена такса за поништено или преиначено решење рачуна се за ново решење (Напомена III уз Т. Бр. 28). Такса из тач. 7) става ( ) Т. Бр. 28 т. ј. такса за одлуку о нафаци, плаћа се по проглашењу одлуке и то одмах ако је странка присутна, а иначе по чл. 10 Правилника (види став (2) чл. 43 Правилника). За решење кад се нафака повисује, плаћа се такса само према том вишку нафаке, који се одређује (чл. 43 став (2).

Ако странка не плати таксу за решење, онда ће се поступити као што је горе наведено код пресуда у парничном поступку.

Вредност предмета ако где буде требало установити у ванпарничном поступку, установиће се на исти начин као и у парничном § 27 Закона о с. т.

По једно решење, које се издаје као судски отправак странци, макар било и више странака не подлежи такси. Али ако странка тражи да јој се поред једног решења, које јој следује изда још једно или двоје и т. д. (дупликат, трипликат и т. д.) онда се за те даљње отправке плаћа се

такса по Т. Бр. 20, а лепи се и ништи по чл. 9 Правилника.

За потврде о извршности, које се стављају на решења и то на првим отправкама, не плаћа се такса (Напомена IV тач. 3) уз Т. Бр. 17).

5 Жалбе и одлуке Врх. Шериатског Суда.

За жалбе на сва решења у ванпарничном поступку без обзира била сама решења ослобођена од таксе или не. плаћа се такса по Т. Бр. 17 став (2), а у старатељским пословима по ставу (4) половина таксе из става (2). Само жалбе на решења по предметима наведеним у Напомени IV тач. 1) ТБр. 17 не подлежу такси.

Кад се жалба прими преко поште са недовољном таксом или без таксе, неће се бацати у акта и исте су ваљане у колико су благовремене (§ 5 Закона о с. т), а за доплату таксе поступиће се по ставу (3) § 38 Закона о с. т.

Уз таксу за жалбу на решења по предметима, наведеним у Т. Бр. 28 став (1) плаћа се и такса за одлуку Врх. Шер. Суда, а иста износи и плаћа се као и за одлуку Ср. Шер. Суда по Т. Бр. 28 став (1) (види став (2) Т. Бр. 28). Ова се такса као и у парничном поступку плаћа, лепи и ништи одмах на жалби и све што је наведено код жалбе у парничном поступку за наплату ове таксе вреди и овде.

6 Преписи.

За преписе по ванпарничним предметима, које суд врши и издаје на захтев странке, без обзира да ли те преписе суд и овери или не, плаћа се такса из Т.Бр. 21.

Такса за преписе лепи се и ништи онако како је прописано у чл. 9 Правилника.

7 Поравнања.

Поравнања, која се склопе код суда у ванпарничном поступку, подлеже такси по Т. Бр. 8

исто као и поравнања у парничном поступку (види Т.Бр. 22). Установљење вредности код процењивих ствари за наплату таксе из Т.Бр. 8 врши се исто као и у парничном поступку, што је горе образложено (види § 27 Закона о с. т.). Сем ове таксе плаћа се и такса за записник, по Т.Бр. 18 (види Нап. II уз Т.Бр. 22). Све што је наведено код поравнања у парничном поступку (мисли се на овај „Приручник") вреди и овде (види Нап. I и III уз Т.Бр. 22).

За молбу странака, да им се издају први отправци поравнања и за потврду извршности на овима не плаћа се такса (види Нап. IV тач. 3) Т.Бр. 17).

8 Дупликати.

Дупликати, трипликати и т. д. судских отправака (т. ј. решења, одлука), који се издају на захтев странке по ванп. предметима подлеже плаћању таксе из Т.Бр. 20, а такса се лепи и ништи по чл. 9 Правилника. Изузетак чине дупликати, трипликати и т. д., који се издају по предметима из Т Бр. 49, који не подлежу такси из Т.Бр. 20 него такси из Т.Бр. 17, дакле 5 Динара (види Т.Бр. 48).

9 Паушална такса и оставинске расправе.

Код расправе заоставштина плаћа се специјална такса, паушална, по Т.Бр. 25 и то само за оставине, којих чиста вредност (т. ј. по одбитку пасиве) прелази 25.000 динара. Паушална такса по Т.Бр. 25 износи 0.1% (једна десетина по сто) од чисте вредности оставине о којој је проведена оставинска расправа (н. пр. од 1.000 динара такса је 1 динар), али ни у ком случају ова такса не сме бити већа од 5.000 динара.

Поред паушалне таксе плаћају се и остале таксе, предвиђене за ванпарнични поступак, као

и наследна такса, у колико јој има места (види Нап. I Т.Бр. 25). За поднеске и записнике у току расправе заоставштине овде не улази поднесак, којим се је отворио и изазвао поступак за расправу, дакле прва молба, као и записник, који исту замењује (не плаћа се такса, ако вредност бруто оставине без одбитка пасиве (не прелази 10.000 динара види Нап. V уз Т Бр. 17 и Нап. III тач. 2) уз Т.Бр. 18. За одлуке и решења по предметима расправе заоставштина у колико исте нису наведене у Т.Бр. 28 или коме другом тарифном броју не плаћа се никаква такса у смислу Напомене I уз Т.Бр. 28.

Паушална такса се плаћа без обзира да ли постоји ослобођење од наследне таксе или не (Нап. IV Т.Бр. 25). Ако се после довршене расправе оставине појави још нека оставинска имовина, онда ће се паушална такса израчунати тако, да се чиста вредност те појављене оставине приброји чистој вредности расправљене оставине (Напомена II Г.Бр. 25).

Паушалну таксу плаћају наследници солидарно т. ј. подједнако заједно сви наследници, а не према величини свога дела наслеђа (§ 24 став (4) Закона о с. т.). Паушална такса утврђује се у смислу одредаба за насл. таксу у погледу установљења чисте оставине, а оставина се може у обоземство уручити и пре наплате паушалне таксе (види став (1), (2) и (3) § 24 Зак. о с. т).

Паушална такса се наплаћује по чл. 3 Правилника у готовом новцу, која се актом уз објашњење од чега је наплаћена такса преко експедиционе књиге аманета доставља надлежној Пореској Управи.

Паушална такса се плаћа, пошто се изда преглед (исказ) заоставштине, на основу одлуке коју извршује сам суд. Кад суд одмери паушалну таксу, позваће обавезна лица, да плате таксу у року од 15 дана од дана пријема позива, што

ако не учине, поступиће по ставу (3) § 38 Закона о с. т. (види чл. 45 Правилника.)

10 Тестаменти

За предају на чување Суду писмене вансудске изјаве последње воље плаћа се такса по ставу (1) Т.Бр. 26. За предају усмене изјаве последње воље у записник Суда било у самом суду или ван суда пред судским изаслаником (т. ј. за састав тестамента било у суду било ван суда, плаћа се такса из става (2) Т.Бр. 26) По пређашњем закону о таксама, Т.Бр. 148, који је укинут за Шер. Судове 1 јула 1931 год. §-ом 45 став (3) тач. 1) Закона о с. т., била је разлика у погледу величине таксе у томе, да ли се тестаменат саставља у суду или ван суда, а по Закону о с. т. та разлика више не постоји. Исто тако наведеним §-ом 45 Закоа о с. т. укинути су и Т.Бр. 149 и 150 пређашњег закона о таксама, па ће се за тражење, да се тестаменат отвори и обзнани као и затражење (молбу), да се усмени тестаменат утврди пред судом, наплаћивати такса из Т.Бр. 17 односно из Т.Бр. 18, а одлуке по тим молбама не подлежу такси у смислу Напом. I уз Т.Бр. 28.

Записници, који се састављају о изјави или примању последње воље у исте т. ј. о саставу тестамента не подлежу такси (Напом. I Т.Бр. 26).

За тестаменат као исправу не плаћа се одмах такса, него при расправи оставине кад се појави тестаменат, онда ће се за исти као исправу плаћати такса из става (3) Т.Бр. 26, и иста се наплаћује заједно са наследном таксом, а плаћа је лице, које плаћа највећу наследну таксу (Напомена II уз Т.Бр. 26). а ако више лица плаћају једнаку наследну таксу, наплаћује се на једнаке делове.

Такса из става 1 Т.Бр. 26 лепи се и ништи на молби којом се тражи да се тестаменат при-

ми на чување код суда по чл. 7 став (1) Правилника, а такса из става (2) Т.Бр. 26 лепи се и ништи на самом записнику у смислу чл. 8 став (2) Правилника.

Записник о изјави последње воље као тестамента сматра се исправом и тај се оригинал издаје странци као састављен тестаменат.

11 Овера потписа и преписа.

а) За оверу сваког појединог потписа на којој било исправи плаћа се такса из става (1) Т.Бр. 29 и то унапред (§ 26 Закона о с. т.). Потпис фирме или правног лица (надлештва, установе и т. д.) сматра се као један потпис и плаћа се 10 динара таксе, па макар фактички постојало два или више потписа овлаштених лица у духу правила дотичне установе (Напомена I уз Т.Бр. 29). Поднесци или записници, који ове замењују, а којим се тражи овера потписа подлежу такси од 5 динара, без обзира колико се потписа жели на дотичној исправи оверити (Нап. II уз Т.Бр. 29). Ова такса за поднесак у случају, кад се води регистар о оверама, лепи се и ништи на самом регистру „Об".

Ако се овера потписа на којој исправи врши ради употребе те исправе у иностранству, онда се такса плаћа за сваку оверу потписа. Ово се догађа у случају суперлегализације (Напомена III уз Т.Бр. 29). У поступку код Шеријатских судова оваква суперлегализација догађа се између осталог највише код илми хабера и решења о наследству, који се желе употребити у иностранству, у ком случају за оверу потписа имама од стране Шер. Суда плаћа се такса од 10 динара, за оверу потписа шер. судије од стране Врх. Шер. Суда плаћа се такса од 10 динара и т. д.

Такса за оверу потписа лепи се и ништи по чл. 9 Правилника.

б) За оверу преписа, списа или исправе плаћа се такса по ТБр. 29 став (2) за сваки табак 10 динара и то унапред (види § 26 закона о с. т.). Количина табака установљује се према оригиналу, а не према препису (став (1) § 35 закона о с. т.). Овде се мисли овера преписа, који је ван суда извршен и поднесе се суду на оверу, док за оверу преписа, које сам суд врши, неће се плаћати такса по Т.Бр. 29, него је довољна и наплаћује се у ванпарничном поступку само такса из Т.Бр. 21 а у парничном из Т.Бр. 5, јер у тим тарифним бројевима изричито стоји, да преписи које суд врши и издаје странци на њен захтев без обзира да ли их уједно суд и потврђује или не, плаћа се само такса предвиђена у тим тарифним бројевима.

У потврди за оверу преписа има се назначити, са колико је таксе оригинал таксиран (§ 26 Закона о с. т.).

Такса за оверу преписа, списа или исправе које странка поднесе суду на оверу, лепи се и ништи по чл. 9 Правилника.

12 Изводи.

Изводи из јавних књига, које суд води, (сем извода из књиге венчаних — венчани лист, за који се плаћа такса по тач. 5) Т.Бр. 49) а који се издају на захтев странке, подлежу плаћању таксе из Т.Бр. 46, а такса се лепи и ништи по члану 9 Правилника.

13 Судске сведоџбе и уверења.

За све сведоџбе и уверења, које Шеријатски Суд издаје (сем оних из Т.Бр. 49) плаћа се такса по Т.Бр. 55 став (3) за сваки табак 20 дин.

Такса за сведоџбе и уверења лепи се на самој сведоџби односно уверењу, које се странци издаје, и то на почетку пре текста, а ништи се по прописима претходњег закона о таксама (види став (3) § 35 Закона о с. т. и чл. 9 Правилника).

14 Пуномоћија.

За пуномоћија као исправе плаћа се такса по Т.Бр. 56, и то за неограничено (опште) пуномоћије по ставу (1), а за ограничено (специјално) по ставу (2). Ова се такса лепи и ништи на пуномоћију пре текста. Сем ове таксе плаћа се и такса зт потврду — оверу пуномоћија по Т.Бр. 29, а та се такса лепи и ништи као и код других потврда и овера како је горе изложено.

За усмено опуномоћивање или отказ пуномоћија пред судом, плаћа се такса из става (3) Т.Бр. 56, а лепи се и ништи на самом спису уз изјаву дотичног лица. За отказ пуномоћија пред судом, кад суд решењем обавештава пуномоћника, плаћа се такса из става (4) Т.Бр. 56.

15 Разматрање списа

За разматрање свршених судских списа плаћа се такса од 10 дин. по ТБр. 57. Ова такса лепи се на самом спису, који се разматра уз потпис чиновника, да је спис разматран. Без ове таксе не сме се дозволити ником разматрање свршених списа (види напомену уз ТБр. 57). Дозвољавање разматрање списа обично се чини на усмену замолбу странке и та усмена молба не подлежи такси. (У деловодном протоколу не треба заводити ништа).

16 Изузеће

За тражење, да се изузме шериатски судија (§ 23 закона о уређењу шериатских судова и о шериатским судијама) плаћа се такса по ставу (1) ТБр. 59 и то за сваког судију 50 динара. За изузеће других судских органа сем судије плаћа се такса по ставу (2) истог ТБр. за свако лице 20 динара, Ову таксу плаћа лице, које тражи изузеће (Напом. I уз ТБр. 59), а такса се лепи и ништи на поднеску (молби), којом се тражи изузеће.

III ПОСЕБНИ СЛУЧАЈЕВИ ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА КОД ШЕРИАТСКИХ СУДОВА.

1) Посебни случајеви, наведени су у ТБр. 49, а за поднеске, записнике, прилоге дупликате и преписке у поступку по тим предметима плаћа се једнака такса. и то по ТБр. 17 и 18 у смислу одредбе ТБр. 48. Како се такса лепи и ништи, истакнуто је горе. Само се ова такса наплаћује без обзира, да ли се ради о првом или о другом и трећем браку.

2) Такса за илми-хабер или уверење, да нема запреке венчању, је 10 дин. (тач. 1) ТБр. 49). Пошто илми-хабере издају имами-матичари, то ће они наплаћивати ову таксу при издавању илми-хабера. Види чл. 9 „Правилника“ и § 35 ст. (3) зак. о с. т. И у оним случајевима, кад су вереник и вереница из разних џемата или разних срезова у обоземству, наплаћује се само такса од 10 динара, јер се и ту ради само о једном илми-хаберу, пошто је по постојећим прописима поступак око издавања илми-хабера овакав: најпре десну страну илми-хабера, рубрике за вереника, испуњава надл. имам вереника и потпише се при дну с десне стране, а леву страну не сме прецртавати, па странка тај исти илми-хабер подноси надл. матичару вереница, који испуњава леву страну и потпише се при дну с леве стране написавши уместо оштампаног текста „мухтар места вереница“ натпис за свој потпис овакав: „имам места вереница“ (види окружницу Врх. Шер. Суда у Сарајеву Број 101/1919 г. и распис Министарства Вера Бр. 4280/29 г.). Дакле и у овом случају се ради о једном илми-хаберу, па ће се наплаћивати и једна такса од 10 динара, а иста ће се лепити и ништити на самом илми-хаберу.

3) За изунаму и мураселу плаћа се такса од 10 дин. (тач. 2) ТБр. 49), а иста се лепи и ништи на самој изунами односно мурасели.

4) За дозволу страним поданицима, да у

нашој Држави склопе брак, плаћа се такса 50 дин.) тач. 3) ТБр. 49), а иста се лепи и ништи на дозволи (одлуци). Ове дозволе издају Шеријатски Судови и исти не могу приступити склапању брака, ако предходно не издају дозволу и не наплате ову таксу.

5) Код склапања брака плаћа се такса за мехр према величини истог по тач. 4) ТБр. 49). Ова такса лепи се и ништи на записнику о склапању брака, а сем ове таксе плаћа се и такса за записник од 5 динара. Ако се о венчању не састављала записник, него се венчање уноси у регистар, онда се ова такса лепи на регистру. У колико има довољно простора или на илмихаберу уз назнаку у примедби регистра, где је такса прилепљена и поништена. — Код израчунавања таксе за мехр уноси се збир износа мехри муаџела (уговорни износ, који се плаћа одмах) и мехри муџела (уговорни износ, који се плаћа касније). А пошто се мехри муаџел обично уговара у натури, то се приликом венчања има истаћи вредност дотичних ствари ради одмере таксе.

6) За венчани лист плаћа се такса од 10.— динара по тач. 5) Т.Бр. 49, а лепи се и ништи на самом венчаном листу.

7) За очитовање о пуштању жене (талак) плаћа се такса од 20.— дин. по тач. 6) Т.Бр. 49 а иста се лепи и ништи на записнику о очитовању уз таксу за записник од 5.— динара.

8) За споразум а на развод брака (мухалеа) плаћа се такса по тач. 7) Т.Бр. 49 од 20.— дин. а иста се лепи и ништи на записнику о изјави странака уз таксу за записник од 5.— динара. Ако се издаје одлука или решење о споразумном разводу брака за странке, онда се сем ове таксе плаћа у смислу прописа Т.Бр. 47 и такса за одлуку по ставу (1) тач. 3) Т.Бр. 28 од 50.— динара.

9) За установљење зрелости (ружд) малолетног лица у облику парнице плаћа се такса по тач. 8) Т.Бр. 49 од 50 динара, а не такса предвиђена за парнични поступак. Сем ове таксе плаћа се још такса у смислу Т.Бр. 48 по Т.Бр. 17 и 18 (види Напом. II уз Т.Бр. 49).

10) За вакуфнаму плаћа се такса по Т.Бр. 49 тач. 9) од 20 дин.. а иста се лепи и ништи на самој вакуфнами.

11) За дозволе Шеријатских судова у вакуфским стварима плаћа се такса по тач. 10) Т.Бр. 49 од 20 дин. а иста се лепи и ништи на дозволи.

12) За уговор о мехру после склопљеног венчања или ако се мехр одређује после раставе брака или смрти мужа, плаћа се такса за мехр по тач. 4) Т.Бр. 49, дакле иста као и при склапању брака.

IV ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

1 Избрани Суд.

Кад се у парничном поступку код Шеријатских судова странке сложе на Избрани Суд (тахкјим, хакјем § 1790 и §§ 1841—1851 Мецелле), онда се за рад тих судија има примењивати такса из Т.Бр. 7 (види став (1) чл. 1 Правилника).

2 Таксена обавеза.

Кад настаје таксена обавеза за поједина писмена и судске радње, изложено је у § 2 Закона о с. т. Са таксеном обавезом настаје и обавеза плаћања таксе, па се ова има и положити од стране странке, у противном примењиваће се § 38 Закона о с. т. и чл. 10 и 11 Правилника, Изузимају се само случајеви, за које је одређен моменат плаћања таксе (види чл. 2 Правилника). Али неплаћање таксе и рокови, који се одређују странци за полагање таксе, не утичу на ток судског поступка (§ 5 Закона о с. т.).

3 Исправе

Ако се пред судом појави било каква исправа (уговор, признаница и т. д.), која није никако или није довољно таксирана, а подлежи такси, онда ће се поступити по ставу (1) § 7 Закона о с. т. придржавајући се чл. 4. Правилника.

4. Ослобођење од таксе.

а) Лична и предметна ослобођења.

Лична и предметна ослобођења по прећашњем Закону о таксама (чл. 5 и 6 тога Закона) као и другим законима, у колико Законом о с. т. није другаче одређено (н. пр. Законом о с. т. измењена је тач. 6) чл. 5 прећашњег закона о таксама) примењиваће се и надаље и у поступку код Шериатских судова (види став (1) под Б/§ 8 Закона о с. т.).

Сем тога треба имати у виду и став (5) под Б/ § 8 Закона о с. т.

б) Сиромашко право.

Да странка на основу сиромашког права буде ослобођена од таксе, није довољно да поднесе само уверење о имовном стању или уверење о сиромаштву, него мора Шериатски Суд по пропису §§ 164—174 новог грађанског парничног поступника (који су §§ грађ. парнич. поступка већ ступили на снагу) оценити у сваком поступку, да ли да се странци призна право сиромаштва за дотични поступак или не. Дакле странка мора посебном молбом или записнички (која је молба односно записник ослобођена од таксе и у парничном и у ванпарничном поступку по Т.Бр. 1 Нап. VIII тач. 1); Т.Бр. 2 Нап. IX тач, 4); Т.Бр. 17 Нап. IV тач. 1) и Т.Бр. 18 Нап. III тач. 6) тражити од суда, да јој се призна сиромашко право на основу уверења о имовном стању, које странка мора поднети суду и суд мора најпре одлуком ову молбу решити, па тек

онда наставити даљни судски поступак (§ 8 под А) Закона о с. т.). Странка са признатим сиромашким правом ослобођена је од плаћања таксе у свима поступцима код Шериатских судова сем за наследну и паушалну таксу (§ 8 под А) став (1) тач. 1) Закона о с. т. и чл. 12 став (1) Правилника). Сиромашко право које је признато за ванпарнични поступак, не може се употребити за парнице, које настану у току тог ванпарничног поступка, а изроде се из тога поступка (н. пр. кад се странка у ванпарничном поступку због појављеног спора упућује на парницу код истог суда (види § 8 под А) став (1) тач. 1) Закона о с. т. и чл. 14 став (2) Правилника).

Признање сиромашког права вршиће се по §§ 164—174 грађ. парн. поступника и у ванпарничном поступку као и у парничном (§ 8 под А) став (2) Закона и чл. 1[illegible] став (1) Правилника).

Кад се странци призна чиромашко право, онда *ослобођење таксе настаје од оног дана, кад је странка поднела молбу за признање сиромашког права и вреди за све списе, радње и исправе, за које је настала по § 2 Зак. о с. т. таксена обавеза тога дана (т. ј. кад је странка молбу поднела) или касније (§ 8 под А) став (4) Закона о с. т.). У том случају на свима списима на првој страни табака* треба ставити „сиромашко право" клаузулу, а уверење о имовном стању задржати у списима (чл. 12 став (2) Правилника).

За признање сиромашког права мора постојати уверење о имовинском стању молиоца (§ 8 под А) став (3) Закопа о с. т. и чл. 12 став (3) Правилника). Које ће власти издавати ова уверења, у ком облику и на који начин, прописано је чл. 17—25 као и чл. 12 став (6) Правилника. Суд самостално цени, да ли постоје законски услови за признање сиромашког права и није везан само на уверење (чл. 12 став (4) и (5) Правилника.

Лицу под старатељством признаће се сиромашко право само онда, ако то лице и она лица, која су га по закону дужна издржавати, могу добити сиромашко право. Дакле мора се узети у обзир не само имовно стање дотичног лица, него и оних лица, која су га дужна издржавати. Ово се напомиње зато, што у овом случају уверења о имовинском стању заштићеног лица могу издавати и старатељске судије, ако су им познате имовинске прилике лица под старатељством и лица, која су дужна издржавати дотично заштићено лице (став (6) чл. 12 Правилника), и то уверење старатељског судије неће бити по прописном обрасцу, него ће бити у форми уверења, која се обично издају у ванпарничном поступку (став (2) чл. 17. Правилника.

Уверење о имовинском стању не сме бити старије од годину дана, сем ако се поновно потврди по чл. 12 став (10) Правилника.

У погледу признања сиромашког права треба још имати у виду између осталог и став (7) (8) (9) и (11) чл. 12 Правилника.

в) Ослобођена и неослобођена лица.

Кад више лица заједнички предају суду какав поднесак, подлежан такси, а међу тим лицима буду нека ослобођена од таксе а нека не, онда *пуну таксу* морају платити неослобођена лица. То исто вреди и за записнике, прилоге, преписе и потврде преписа, кад се ради на захтев ослобођених и неослобођених лица заједно (став (1) § 9 Закона о с. т.).

Кад у парници, у којој учествују ослобођена и неослобођена лица, Суд одреди, да странка, која није ослобођена, плати парничне трошкове ослобођеном лицу, онда то неослобођено лице нма да плати и сву ону таксу, коју би ослобођено лице имало платити да није ослобођено, како је то већ горе истакнуто (а Суд ће, како

ће се доље објаснити, водити списак такса ослобођеног лица). Само се изузима такса за одлуку, за коју важе ови прописи: 1) неослобођена странка платиће целу таксу за одлуку, ако јој је наређено плаћање целих трошкова противнику; 2) неослобођена странка платиће само пола таксе, предвиђене за одлуку, ако суд трошкове уопће не пресуђује или ако суд трошкове пребија међу странкама и 3) неослобођена странка платиће за одлуку таксу сразмерно према свом делу досуђених трошкова, ако се трошкови досуђују делимично обема странкама (види став (2) § 9 Закона о с. т.). Ако је одлука преиначена одлуком Врх. Шериатског Суда, онда ће се та преинака узети у обзир за дужност плаћања таксе према предњим прописима за првостепену одлуку, види став (3) Закона о с. т.).

У свима споровима, у којима учествују ослобођена и оеослобођена лица, Суд мора водити по посебном формулару (које формуларе могу добити судови код Економата Финанс. Дирекције у Сарајеву) у току целог поступка списак такса, које би имало платити ослобођено лице да није ослобођено. Овај списак се закључује, кад се спор коначно реши и изда се одлука, па с обзиром на то, да ли се неослобођено лице осуђује и како на плаћање парничних трошкова противнику ослобођеном лицу или не, према томе ће се при закључку списка такса у смислу § 9 Закона о с. т. одредити коначно и такса за одлуку, па ће се сабирањем установити, колику таксу има да плати неослобођено лице за ослобођено и тај ће се списак затим доставити Пореској Управи ради наплате таксе (по захтеву Пореске Управе Суд мора послати истој и цео предмет на увиђај). Да је овај списак пописа такса послат Пореској Управи, мора се то ради касније провере потврдити на закључном спису спорног предмета. Исто ће се тако поступити у

случају, ако у току парнице ослобођено лице којим случајем изгуби право сиромаштва, па ће се преко Пореске Управе уз доставу списка пописа такса тражити наплата свих такса, које није исто платило због кориштења са сиромашким правом, а суд није знао да је странка изгубила то право (види став (4) § 9 Закона о с. т. и став (1) чл. 26 Правилника). Горе наведени прописи о попису такса важе и за попис такса по ставу (5) § 8 под Б) Закона о с. т. (види став (2) чл. 26 Правилника).

5 Повраћај таксе.

Кад неко положи таксу за неку судску радњу пре настале обавезе по § 2 Закона о с. т. па се та радња из кога било разлога не изврши, вратиће се такса и то у готовом новцу, како ће се доље објаснити, по молби заинтересованог лица, (без обзира да ли је такса поништена или не) ако дотично лице поднесе молбу суду за повраћај таксе у року од 90 дана, рачунајући од дана, кад је сазнало да радња није извршена (став (1) § 36 Закона о с. т.). Повраћај таксе може се тражити само за судске радње, које нису извршене, док повраћај правилно плаћене таксе за поднеске, записнике, прилоге и т. д., дакле уопште списе, не може се тражити (став (1) чл. 51 Правилника). Исто тако ће се вратити такса (у готову новцу) лицу, од кога је наплаћена погрешно већа такса било за судску радњу или спис, и то лице затражи повраћај више наплаћене таксе у року од 90 дана од дана кад му је такса погрешно наплаћена (став (2) § 36 Зак. о. с. т.).

Да би се могао извршити повраћај таксе (било оне унапред положене за судску радњу, па радња се не изврши, било оне погрешно наплаћене), мора се странка са молбом, која не подлежи такси, обратити оном суду, код кога је такса плаћена односно који је таксу погрешно или више наплатио. Суд ће ову молбу са потребним односећим се предметним актима доставити надл.

Финансијској Дирекцији, која доноси решење о повраћају (став (1) чл. 52 Правилника). У погледу извршности решења Финансијске Дирекције и жалбе види став (2) и (3) чл. 52 Правилника. Повраћај таксе врши се у готовом новцу по налогу Дирекције (у смислу чл. 53 Правилника).

6 Последице неиспуњавања законских прописа,

У погледу повишења таксе због на време не плаћене таксе од стране странке као и у погледу казни о издавању уверења о имовинском стању и казни за судске службенике због огрешења о прописе Закона о с. т. и тарифе види §§ 37—42 Закона о с. т.

7 Објашњење закона.

Сва упутства и објашњења за примену Закона о судским таксама и тарифе као и важности одредаба пређашњих закона о таксама, издаје Министарство Финансија (Одељење Пореза) и иста су обавезна за све власти (види став (1) и (2) § 43 Закона о с. т.).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА • ВЕЋА ЗА НАУКУ • БЕОГРАД
Инв. бр. 35558

САДРЖАЈ:

Страна

Увод 3

I Парнични поступак 4

1 Тужба 5
2 Записници 5
3 Прилози 7
4 Пресуде и друге судске одлуке . . . 7
5 Жалбе и одлуке Врховног Шериатског суда . . 9
6 Преписи 10
7 Поравнања 10
8 Дупликати 11

II Ванпарнични поступак 12

1 Молбе - - - - - 12
2 Записници - - - - - 12
3 Прилози - - - - - 13
4 Решења и друге судске одлуке - - - 14
5 Жалбе и одлуке Врховног Шериатског Суда - 16
6 Преписи - - - - - 16
7 Поравнања - - - - - 16
8 Дупликати - - - - - 17
9 Паушална такса и оставинске расправе - - 17
10 Тестаменти - - - - 19
11 Овера потписа и преписа - - - 20
12 Изводи - - - - - 21
13 Судске сведоџбе и уверења - - - 21
14 Пуномоћија - - - - - 22
15 Расматрање списа - - - - 22
16 Изузеће - - - - - 22

III Посебни случајеви ванпар. поступка код шер. судова

1 Опћенито за пос. случај - - - 23
2 Илми хабер - - - - 23
3 Изунама и мурасела - - - 23
4 Дозвола страним држављанима за брак - - 23
5 Такса на мехр - - - 24
6 Венчаница - - - - 24
7 Талак - - - - 24
8 Мухалеа - - - - 24
9 Установљење зрелости - - - 25
10 Вакуфнама - - - - 25
11 Дозвола по вак. стварима - - - 25
12 Такса на мехр после венчања - - - 25

IV Опште одредбе.

1 Избрани суд - - - - 25
2 Таксена обавеза - - - 25
3 Исправе - - - - 26
4 Ослобођења од таксе - - - 26
5 Повраћај таксе - - - 30
6 Последице неиспуњавања законских прописа - 31
7 Објашњење закона - - - 31